

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **I. D.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě o přezkoumání rozhodnutí ze dne 2.10.2012, **o nároku na invalidní důchod,**

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada řízení.

O d ů v o d n ě n í

[1] Žalobkyně podala včasnou žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 2.10.2012 číslo X, kterou namítala, že nemá peníze na doplacení třiceti jedna tisíc. V Karviné na důchodovém jí řekli, že jí chybí rok a dva měsíce zaplatit. Navrhla, aby jí byl invalidní důchod přiznán a pak by splácela ve splátkách požadovanou částku. Je chudobná a pobírá jen příspěvek na bydlení.

[2] Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě navrhla žalobu zamítnout. Uvedla, že

žalobkyně byla v námitkovém řízení shledána invalidní pro invaliditu I. stupně od 2.2.2012, avšak pro nárok na invalidní důchod nesplnila podmínku danou ust. § 38 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (dále jen zdp), tj. nezískala potřebnou dobu pojištění. Jelikož ke dni vzniku invalidity byla žalobkyně starší 28 let, potřebná doba pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod podle § 40 odst. 1 písm. f) zdp, ve znění platném ke dni vzniku invalidity, činí 5 let. Podle § 40 odst. 2 věty první zdp se tato doba zjišťuje za období posledních 10 let před vznikem invalidity, tj. od 2.2.2002 do 1.2.2012. Žalobkyně získala v uvedeném období pouze 3 roky a 334 dnů doby pojištění. Podle § 40 odst. 2 věty druhé zdp se u pojištěnce staršího 38 let považuje podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod za splněnou též, byl-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Žalobkyně nesplňuje podmínku potřebné doby pojištění ani v tomto případě, neboť v rozhodnutém období od 2.2.1992 do 1.2.2012 získala pouze 8 let a 4 dny doby pojištění.

[3] Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky a rozhodnutí ze dne 22.5.2012 čj.X potvrdila. Uvedla, že svým rozhodnutím ze dne 22.5.2012 zamítla žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zdp“), jelikož podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná (dále jen „OSSZ“) ze dne 2.5.2012 žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20%. V rámci námitkového řízení byl znovu posouzen zdravotní stav žalobkyně se závěrem, že nelze potvrdit posudkový závěr lékaře OSSZ ze dne 2.5.2012, neboť dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastnice řízení odpovídal k datu vydání napadeného rozhodnutí prvnímu stupni invalidity s datem vzniku invalidity dnem 2.2.2012. Posudkový lékař OSSZ nevycházel ze správného použití posudkových kritérií, protože nebylo přihlédnuto k poruše intelektu účastnice řízení. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastnice řízení je mentální retardace lehkého stupně (pásmo středně těžké debility), tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 8b, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Ve stanoveném rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 30-45%, určil lékař ČSSZ hodnotu 35% s přihlédnutím k vertebrogenním potížím účastnice řízení. Mentální retardace je zdravotní postižení vrozené a významně snižuje (ale neznemožňuje) schopnost pracovního uplatnění účastnice řízení. K dalšímu snížení pracovní schopnosti přispívají nově vzniklé vertebrogenní potíže, proto lékař ČSSZ stanovil vznik invalidity neurologickým vyšetřením, dnem 2.2.2012. Podle ustanovení § 38 zdp má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se invalidním a získal potřebnou pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle ustanovení § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobním důchod podle ustanovení § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo se stal invalidním následkem pracovního úrazu. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. Jelikož ke dni vzniku invalidity, tj. k 2.2.2012, byla účastnice řízení starší 28 let, potřebná doba pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. f)

zdp, ve znění platném a účinném ke dni vzniku invalidity, činí 5 let. Podle ustanovení § 40 odst. 2 věty první zdp se tato doba zjišťuje za období posledních 10 let před vznikem invalidity, tj. od 2.2.2002 do 1.2.2012. Účastnice řízení získala v uvedeném období pouze 3 roky a 334 dnů doby pojištění. Podle § 40 odst. 2 věty druhé zdp se u pojištěnce staršího 38 let považuje podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Účastnice řízení nesplňuje podmínku potřebné doby pojištění ani v tomto případě, neboť v rozhodném období od 2.2.1992 do 1.2.2012 získala pouze 8 let a 4 dny pojištění. Výrok napadeného rozhodnutí se nemění, jelikož účastnice řízení nadále nesplňuje podmínky stanovené v ustanovení § 38 zdp pro vznik nároku na invalidní důchod. Mění se však důvod nepřiznání invalidního důchodu.

[4] Nejdříve soud konstatuje, že při přezkoumávání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). V daném případě, se soud zabýval toliko dobou pojištění, neboť žalobkyně svou žalobou vytýčila jen otázku doby pojištění, nikoliv invalidity jako takové.

[5] Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná ve správním řízení ve výsledku zhodnotila zdravotní stav žalobkyně jako dlouhodobě nepříznivý s poklesem pracovní schopnosti o 35%, přičemž lékařem OSSZ Karviná byl pokles stanoven o 20% s posudkovým hodnocením dle kap. XIII, odd. E, pol. 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a v řízení o námitkách byl pokles stanoven v míře 35% dle kap. V, pol. 8b) přílohy cit. vyhlášky s datem vzniku invalidity k 2.2.2012. Ač byla žalobkyně uznána invalidní, nebyla její žádost o invalidní důchod kladně vyřízena, neboť žalobkyně nesplnila podmínku doby pojištění. Žalovaný vykázal v období od 2.2.2002 do 1.2.2012 celkem 3 roky a 334 dnů a v období od 2.2.1992 do 1.2.2012 8 let a 4 dny.

[6] Podle ustanovení § 38 zdp pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

a) **invalidním a získal potřebnou dobu pojištění**, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[7] Podle ust § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků.

[8] Podle ust. § 40 odst. 2 potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a **jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.** Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

[9] Pokud se týká započitatelné doby pojištění či náhradní doby pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod pak z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalovaná eviduje u žalobkyně dobu nezaměstnanosti od 2.2.1992 do 31.12.1995 v počtu 1429 dnů, v období od 1.7.1997 do 31.8.1997 62 dnů pojištění a 4 dny pojištění v období 7.9.1998 až 10.9.1998. Další doba pojištění v počtu 243 dnů v období 2.4.2002 až 30.11.2002, následuje 61 dnů v období od 30.1.2007 do 31.3.2007 náhradní doba pojištění jako uchazeč o zaměstnání, dále od 2.4.2007 do 30.11.2007 v počtu 243 dnů pojištění, od 1.12.2007 do 31.3.2009 487 dnů jako uchazeč o zaměstnání (z toho 183 dní s příspěvkem v nezaměstnanosti), od 1.4.2009 do 30.11.2009 pojištění v počtu 244 dnů a od 1.12.2009 do 30.4.2010 151 dnů jako uchazeč o zaměstnání s příspěvkem.

[10] V případě žalobkyně s odvoláním na výše uvedené je rozhodným obdobím, ve kterém se zjišťuje doba pojištění vzhledem ke stanovenému datu vzniku invalidity 2.2.2012 období buď

- a) od 2.2.2002 do 1.2.2012, ve kterém musí získat alespoň 5 let pojištění nebo
- b) od 2.2.1992 do 1.2.2012, ve kterém musí prokázat alespoň 10 let pojištění.

[11] Dle dokumentace vedené žalovanou v období uvedeném v odst. [10] tohoto rozsudku pod písm. a) žalobkyně získala jen 1.429 dnů, což je 3 roky + 334 dnů a v období b) jen 2.924 dnů tj. 8 let + 4 dny. Žalobkyně další dobu pojištění či náhradní dobu pojištění neprokázala; u jednání soudu uvedla, že vykazovaná doba žalovanou je správná.

[12] Žalobkyni nebylo možno přisvědčit v názoru, necht' je jí důchod přiznán a pak z něj zaplatí (ve splátkách) scházející pojištění. Fyzická osoba si může dobrovolně zaplatit důchodové pojištění za podmínek daných v ust. § 6 zdp, přičemž v případě žalobkyně by připadalo do úvahy pojištění dle odstavce 2 cit. ustanovení: *Pojištění jsou účastny též ostatní osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění. Účast na pojištění osob uvedených ve větě první je však možná v rozsahu nejvýše deseti let; za dobu přede dnem podání přihlášky je přitom účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.* Takto doplacenou dobu by však bylo možno hodnotit nejdříve od zaplacení pojistného (§ 11 odst. 1 písm. b/ zdp). Zákon o důchodovém pojištění neumožňuje postup, kterého se žalobkyně domáhala.

[13] Vzhledem k výše uvedenému soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

[14] Žádnému z účastníků nebyla náhrada nákladů řízení přiznána, neboť úspěšný žalovaný nemá právo na jejich náhradu ze zákona (ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zák. č. 582/91 Sb. v plat.znění)

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotovení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnuto doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 29. května 2013

JUDr. Jana Záviská
- samosoudkyně -